

Den sunne fornuft har avgått med døden!

Jeg fikk tilfeldigvis Glåmdalen fra mandag (26.4.) på bordet mitt. Det ble en rar opplevelse – jeg leste både lederen og min mening der Høyres representant i forsvarskomiteen på Stortinget, Hårek Elvenes, kunne fortelle oss og «berolige» oss om at det norske forsvar var svært bra, holdt godt mål og i stand til å forsvare oss mot fienden (Russland). Det rare var at jeg har lest disse innleggene før, fordi de var de samme som vi leste i 1950 og årene utover, vi som levde da. Den samme selvtilfredse holdningen om at vi gjør det rette – og noen diskusjon behøves ikke. For meg virker det likevel som om verden har blitt farligere enn noensinne – og at vår «gamle» politikk ikke har virket, tvert imot! Er det da fornuftig å fortsette med den samme «medisinen»? Enhver bedrift ville jo ha vurdert å finne på noe bedre og mer produktivt. Det som jeg opplever er det uredelige i disse innleggene, er hvilke saker og budsjetter pengene til forsvaret vårt tas fra? Dette hører vi aldri noe om. Elvenes opplyste oss om at i år får forsvaret vårt 65 000 000 000 kroner fra statskassa – med en økning på 17 000 000 000 kr. til 82 000 000 000 kr. i 2028. Blir vi sikrere da? Ordførere landet over kan bare drømme om å få en liten del av dette til sulteforede skoler, til dårlige veier rundt om, til et underbemannet helsevesen der folk ikke føler de får gjort jobben sin, til bekjempelse av rasisme og mobbing, til hjelp for fattige unger (som det faktisk finnes i landet vårt), til fjerning av eiendomsskatten (?), til hjelp til alle de som har lyst til å starte en bedrift – jeg kunne holde på lenge – for ikke å snakke om klimakrisen.

I stedet støtter vi USA i Afghanistan og andre steder i verden med milliarder, med død og ødeleggelse av soldater og folk flest som resultat. Forsvarsministeren sa nylig at Afghanistan-innsatsen hadde vært en suksess! Det er rett og slett jug! Og dette ifølge den omfattende rapporten som vi fikk for noen få år siden. Noe så frekt – alt dette kan han si fordi VI ikke følger med. Vi syns det er så vanskelig og stort, og tenker kanskje at «de har vel greie på det, de sjefene».

Men den store saken er jo Russland; «vi vet aldri når de kommer og tar oss», og det er sant, de gjør forskjellige truende ting om dagen. Avlytting av Stortinget, opprustning i nord, øvelser langs kysten – det er bare en bemerkning til det: «Hva gjør vi, da?». Noen saksopplysninger: Hvor sterke er egentlig Russland, og hvor sterke er vi (Vesten og Nato)? Nå skal du få en oversikt over hva de forskjellige landene bruker av verdens totale militærbudsjett per år: USA 35 %, Saudi-Arabia 4 %, Russland 3,8 %, India 3,7 %, Frankrike 3,3 %, UK 2,7 %, osv. Får vi slik opplysninger fra våre militære eller våre politikere noen gang? Hvorfor får vi ikke vite dette? Er Russland i stand til økonomisk å okkupere oss når deres BNP er på nivå med Spanias BNP? Bare noe å tenke på.

Som vi vet, har Vesten angrepet Russland tre ganger. Napoleon på begynnelsen av 1800-tallet, med store tap av menneskeliv, 1. verdenskrig av Tyskland med tap av hundretusener av soldater og sivile, og 2. verdenskrig med tap av ufattelige 20 000 000 menneskeliv. Lurer ofte på om de virkelig har lyst til å starte en ny krig med de forferdelig historiske minnene de har (før du gjør deg opp en mening, les «Krigen har intet kvinnelig ansikt» av Svetlana Aleksijevitsj (Nobelprisvinner), så kan vi snakkes etterpå).

Samtidig som vi fastslår hva Russland gjør mot oss, bør vi spørre oss: Hva gjør vi? Hvordan virker det på russerne at vi, NATO, etablerer oss langs grensen deres i Europa med baser, opprustning, militære øvelser, osv.? Mange mener at russerne er reddere for oss enn vi er for dem. Kåre Willoch, den etter hvert både gamle og kloke mannen, har sagt at vi burde være flinkere til å sette oss inn i våre motstanderes tanker, og prøve å forstå hvordan de oppfatter situasjonen.

Nå har vi snakket om Vesten, NATO og Russland, men til slutt en opplysning som både er oppsiktsvekkende, men også lovende: Hvis vi fikk bruke bare 25 % årlig av verdens totale militærutgifter – **vile vi utrydde all fattigdom og sult, og sørge for at alle verdens barn kan få god**

utdanning. (kilde: FNs bærekraftmål). Hva tenker du om det? Det Eisenhower (tidligere president i USA og general) sa: «Ethvert gevær som produseres, hvert krigsskip som sjøsettes, hver rakett som avfyres – er til syvende og sist et tyveri fra dem som sulter og ikke får mat, fra dem som fryser og ikke får klær.»

Det framstilles som om alle pengene til det militære – er fornuftig anvendte penger. Jeg tenker at slik vi bruker pengene i dag, er menneskefiendtlig, hjerteskjærende vondt og høyst umoralsk. Hvis du er enig, burde vi ikke protestere?

Hilsen Torill Spilhaug Eide

Mo i Nord-Odal

e-post: torill.eide@hotmail.no

PS. Hvor fornuftig var det å bare se én fiende og bruke alle forsvarsmillionene på våpen – og ikke ha forsvar eller penger til pustemaskiner eller masker og testmateriell med mere, slik at man var best mulig forberedt på en pandemi – som til og med var varslet?

Eller var det gal situasjonsbedømming? Ds.